

Założenia polityki społeczno- gospodarczej Miasta Łomża na rok 2019

Spis treści

I.	Wprowadzenie.....	2
II.	Obszary kluczowe	5
1.	Konkurencyjna gospodarka.....	7
2.	Sprawne i bezpieczne miasto.....	8
3.	Aktywne społeczeństwo.....	10
4.	Relaks, wypoczynek.....	11
III.	Polityka finansowa Miasta	12
IV.	Zakończenie	16

I. Wprowadzenie

Nadchodzący rok jest kolejnym rokiem konsekwentnej realizacji Programu Rozwoju Miasta Łomża 2020, którego wizją jest **Łomża – MIASTO, w którym ŻYJĘ I PRACUJĘ**. W dalszym ciągu prowadzone będą działania związane z rozwojem infrastruktury drogowej, kulturalnej, edukacyjnej, estetyki miasta, bezpieczeństwa mieszkańców i promocji gospodarczej.

Działania te znalazły uznanie w oczach ekspertów. W rankingu „Wykorzystanie środków unijnych” pisma Samorządu Terytorialnego Wspólnota Łomża zajęła VIII miejsce w kategorii Miasta na Prawach Powiatu.

W roku 2019 będą kontynuowane zadania rozpoczęte w latach poprzednich oraz podejmowane nowe, mające na celu dalszy rozwój gospodarczy miasta jako ośrodka subregionalnego zgodnie z Programem Rozwoju Przedsiębiorczości.

W roku 2019 nastąpi przesunięcie priorytetów i akcentów rozwojowych miasta na procesy związane z aktywizacją obszarów rewitalizowanych, jako istotnego elementu zrównoważonego rozwoju miasta. Kompleksowe działania odnosić się będą równolegle do zagadnień technicznych, gospodarczych i społecznych.

Zgodnie z Programem Rozwoju Miasta Łomża do roku 2020+ w latach 2018 - 2020 miasto Łomża zmierza do:

- **Kształtowania wyraźnego wewnętrznego i zewnętrznego wizerunku Łomży.**
- **Zmniejszenia podziałów społecznych**, jako czynnika ograniczającego rozwój miasta Łomża.
- **Wykorzystywania atutów położenia i przestrzeni Łomży** do poprawy funkcjonalności i konkurencyjności miasta - jako subregionalnego ośrodka gospodarczego, administracyjnego, społecznego, kulturalnego, rekreacyjnego oraz edukacyjnego.
- **Wykorzystania atrakcyjności miasta pod kątem rekreacyjno - turystycznym** (rekreacja weekendowa) oraz zaplecza usługowego np. kultury, wypoczynku, rekreacji i sportu.
- **Wykorzystania atrakcyjności inwestycyjnej miasta**, przejawiającej się m. in. planowaniem przestrzennym w mieście, porządkowaniem struktury własności terenów inwestycyjnych, w tym poprawa infrastruktury drogowej dla przyszłych inwestorów.
- **Zwiększonej dostępności komunikacyjnej w układzie regionalnym i krajowym** wskutek inwestycji realizowanych na szczeblu krajowym oraz regionalnym oraz prowadzenie działań w kierunku poprawy powiązań w układzie regionalnym, w szczególności z siecią autostrad i dróg ekspresowych (sieć TEN-T).
- **Wzmocnienie wspierania aktywności gospodarczej oraz społecznej mieszkańców** miasta i subregionu poprzez konkurowanie o kapitał ludzki, inwestycje, pomoc UE z innymi ośrodkami województwa podlaskiego.
- **Wykorzystania zmian społecznych**, takich jak wzrost kreatywności, wykształcenia, wykorzystania technologii cyfrowych, mobilności, obywatelskości wpływających na konkurencyjność gospodarki wpływające na kwestie związane z kształceniem i zdobywaniem wiedzy.

- **Przeciwdziałania i adoptowanie się do procesów starzenia się społeczeństwa**, które są szczególnie widoczne w przestrzeni miasta - co w perspektywie długoterminowej może być barierą dla rozwijającego się rynku pracy (konieczność aktywizacji i wykorzystania potencjału osób starszych).
- **Realizacja działań podnoszących jakość usług publicznych.**
- **Realizacji działań mających na celu zmniejszanie deficytu wykształconych osób w stosunku do potrzeb lokalnego rynku pracy.**

Działaniami niezbędnymi dla poprawy sytuacji miasta są:

- podnoszenie jakości oferty miejskiego rynku mieszkaniowego,
- podnoszenie jakości i dostępu do usług publicznych w tym dla osób starszych i niepełnosprawnych,
- dostępność do infrastruktury technicznej,
- tworzenie wysokiej jakości przestrzeni publicznych i zapobieganie spadkom cen nieruchomości na terenie miasta.

Wymienione powyżej działania w mieście powinny jednocześnie uwzględniać szybko postępujący proces starzenia się społeczeństwa. Władze Miasta podejmą inicjatywy zapobiegające nasileniu się problemów społecznych poprzez zapewnianie usług dla seniorów, które pozwolą na poprawę jakości ich życia oraz zadbają o zapewnienie partycypacji społecznej tej grupy.

Dodatkowo lata 2018 - 2020 będą okresem przygotowawczym do nowej perspektywy finansowej **Unii Europejskiej w okresie 2021-2027** - Europa zrównoważonego rozwoju. Planowane działania, na które przeznaczone zostaną fundusze unijne:

- ✓ **Inteligentny wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu.** Konkurencyjność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, realizacji zadań związanych z badaniami, edukacją, rozwojem innowacji, transeuropejskiej sieci energetycznej, transportowej i telekomunikacyjnej, wspierania przedsiębiorczości, itp. Przyporządkowane są mu m.in. programy wymian studenckich, programów młodzieżowych czy badań naukowych.
- ✓ **Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna.** Wsparcie polityki regionalnej koncentrującej się zwłaszcza na pomocy regionom obszarów rozwijających się. Najbardziej charakterystycznymi programami są: Europejski Fundusz Społeczny, który wspiera rynek pracy oraz rozwój zawodowy obywateli oraz Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego czyli inwestycje w infrastrukturę oraz konkurencyjność regionów.
- ✓ **Trwały wzrost gospodarczy.** Zasoby naturalne. Działania na rzecz środowiska i klimatu.
- ✓ **Bezpieczeństwo i obywatelstwo.** Programy związane z europejską współpracą wymiaru sprawiedliwości, polityki migracyjnej i azylowej, polityką zdrowotną, ochroną konsumentów oraz dialogiem z obywatelami.

- ✓ **Globalny wymiar Europy.** Zwiększenia roli UE jako jednego z najważniejszych graczy na arenie międzynarodowej. Uwzględnia też pomoc humanitarną państwom spoza UE, a także pomoc przedakcesyjną oraz programy skierowane do krajów sąsiadujących z UE.

Największy nacisk w planowanym budżecie Unii Europejskiej będzie na tworzenie nowych miejsc pracy, zwłaszcza dla młodych ludzi oraz pobudzenie wzrostu gospodarczego i inwestycji. Priorytetami mają być także bezpieczeństwo i polityka migracyjna. We wspieraniu tworzenia miejsc pracy i pobudzaniu wzrostu gospodarczego ma między innymi pomóc powołany w lipcu 2015 r. Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS). Zwiększono również w ramach tzw. Youth Initiative nakłady o 32 mln euro na program Erasmus+. W sumie na ten program w unijnym budżecie zostanie przeznaczony 2,3 mld euro. O 22,5 mln euro zwiększone zostaną środki w ramach COSME - programu na rzecz konkurencyjności, wspierającego głównie małe i średnie przedsiębiorstwa oraz młodych przedsiębiorców. W przyszłym budżecie UE, aż 11,2 mld euro zostanie przekazane na program HORIZON 2020 wspierający badania naukowe i innowacje.

Perspektywa budżetowa 2021-2027.

Najbardziej prawdopodobny jest scenariusz rozumiany jako "Unia projektów", w której różni unijni aktorzy (w tym państwa członkowskie) podejmują inicjatywy na rzecz rozwoju integracji i polepszenia sytuacji obywateli, bez narzucania jedności i implementacji przez wszystkie państwa UE w danym okresie. W przypadku realizacji tego scenariusza, uwzględnia on w budżecie na lata 2021-2027 w realizacji większości zadań zawartych w WPF 2014-2020 na poziomie całej Unii oraz wydzielenie odrębnej części budżetu, w celu finansowania projektów pogłębiających integrację, w których udział będzie zależał od deklaracji poszczególnych państw członkowskich.

Samorząd Łomży w latach 2021-2027 będzie w mniejszym stopniu beneficjentem funduszy UE. Polityka spójności poszerzy się, przy czym udział samorządów terytorialnych, zwłaszcza lokalnych, będzie mniejszy na rzecz - przedsiębiorstw, klastrów, jednostek B+R, instytucji otoczenia biznesu, operatorów infrastruktury.

Lata 2019 - 2020 rozpoczynają proces przygotowania miasta Łomża do nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027. Działania te powinny koncentrować się na:

- Zintegrowanych Inwestycjach Terytorialnych,
- uwzględnieniu nowych celów UE w polityce społeczno-gospodarczej Miasta Łomża,
- aktualizacji działań rozwojowych oraz programów strategicznych miasta,
- przygotowaniu operacyjnemu do korzystania z różnych instrumentów finansowych krajowych i unijnych, publicznych i prywatnych, adresowanych do obszarów zagrożonych marginalizacją i średnich miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze,
- kontynuacji działań i upowszechniania usprawnień zarządzania miastem, w tym doskonalenie rozwiązań organizacyjnych i dostosowanie ich do specyfiki miasta,
- zintegrowanie i monitorowanie danych o mieście (Big Data) w celu ewaluacji celów rozwojowych i jakości usług publicznych,

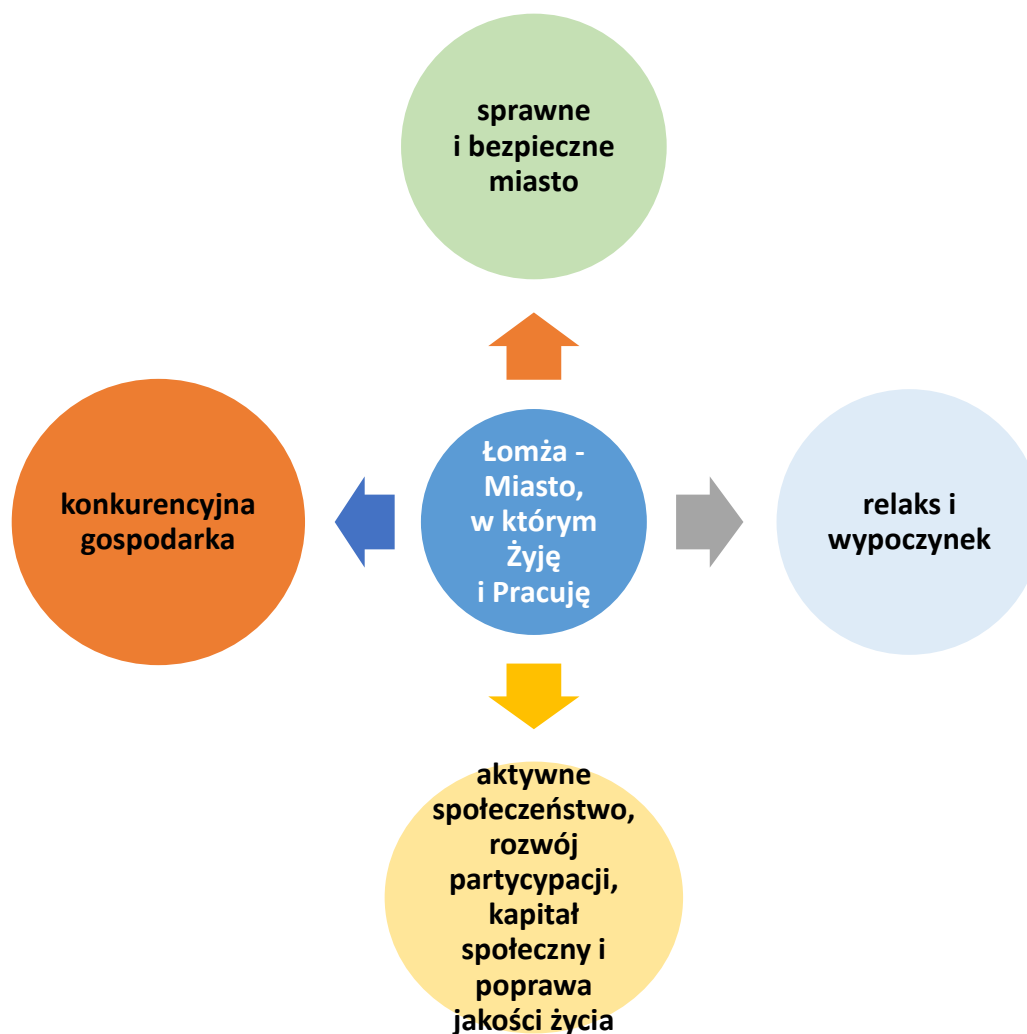
- promowaniu podejścia partycypacyjnego w podejmowaniu decyzji oraz w zakresie zarządzania miastem i realizacji działań rewitalizacyjnych.

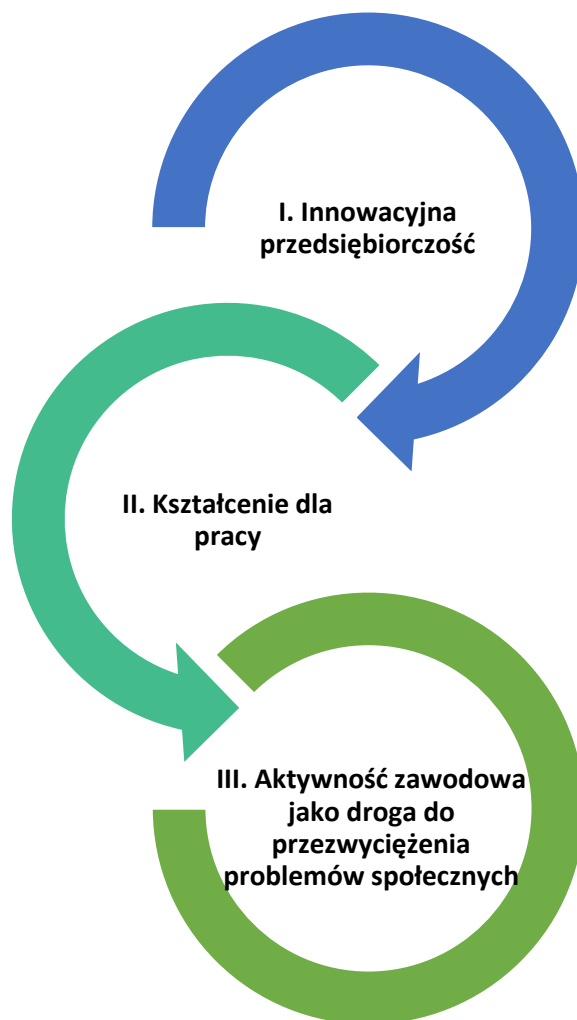
II. Obszary kluczowe

Podobnie jak w latach poprzednich, strategiczne dla miasta zadania podzielono na cztery obszary kluczowe. Pierwszy to konkurencyjna gospodarka, drugi sprawne i bezpieczne miasto, trzeci – aktywne społeczeństwo, rozwój partycypacji, budowa kapitału społecznego i poprawa jakości życia, a czwarty – relaks i wypoczynek.

Obszary kluczowe w rozwoju miasta

Układ celów strategicznych w ramach Programu Rozwoju Miasta Łomża 2020 Plus

1. Konkurencyjna gospodarka.

Obszar
kluczowy

• Konkurencyjna gospodarka

Tworzenie jak najlepszych warunków do rozwoju gospodarki lokalnej oraz wzrostu atrakcyjności gospodarczej miasta i nowych inwestycji.

Urząd Miejski, Park Przemysłowy Łomża Sp. z o.o., Agencja Rozwoju Regionalnego, Społeczne Forum Gospodarcze, organizacje wspierające biznes, przedsiębiorcy, Łomżyńskie Centrum Rozwoju Edukacji (ŁCRE), uczelnie wyższe.

Kierunkowe działania w obszarze kluczowym:

- Przygotowanie zmian urbanistycznych:
 - zmiana Studium Zagospodarowania Przestrzennego i wyrysowanie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego obejmującego 160 h obszaru po lewej stronie ul. Meblowej z przeznaczeniem na duże kluczowe inwestycje,
 - zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dotyczącego terenów południowo – wschodniej części miasta, pomiędzy ulicami Sybiraków, Zawadzką i Szosą Zambrowską,
- budowa centrum przesiadkowo - komunikacyjnego w Łomży,
- budowa ul. Kolejowej w Łomży,
- przygotowania do realizacji dróg na Osiedlu Wschód, Wojska Polskiego,
- rewitalizacja Starego Rynku wraz z przyległymi ulicami,
- udział we wdrażaniu programów rządowych realizowanych w obszarze gospodarczym i społecznym między innymi: Program Rozwoju Elektromobilności, Bezemisyjny transport publiczny, Pakiet dla średnich miast, Dostępność Plus,
- Smart City - Human Smart Cities. Inteligentne miasta współtworzone przez mieszkańców,
- **Centrum kompetencji Łomży** – wspieranie szkolnictwa zawodowego i praktycznego:
 - Kształcenie kompetencji kluczowych szansą na lepszą jakość edukacji** - realizacja od lipca 2018 do lipca 2019,
 - **Mój atut-staż zawodowy za granicą** realizacja od grudnia 2018 do listopada 2020,

- **Staż zawodowy - nauka w praktyce** - realizacja od lutego 2019 do listopada 2020,
- **Kształcimy umiejętności praktyczne** - realizacja od czerwca 2018 do sierpnia 2020,
- **Nowoczesne pomoce dydaktyczne w kształceniu zawodowym** - realizacja od września 2018 do lutego 2019,
- **Rynek pracy otwarty na nowych techników** - realizacja od sierpnia 2019 do lipca 2021,
- **Młody technik - młodym przedsiębiorcą** - realizacja od września 2018 do sierpnia 2020,
- **Ekologia na co dzień w wychowaniu przedszkolnym z wykorzystaniem filozofii Reggio** - realizacja od września 2017 do sierpnia 2019,
- **Realizacja zadań zgodnie z Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Łomża** na lata 2017-2023 (LPR),
- **Podniesienie i rozszerzenie dostępności i jakości e-usług** na terenie miasta,
- Przygotowywanie i realizacja programów edukacyjnych skierowanych do mieszkańców odpowiadających na potrzeby lokalnego i regionalnego rynku pracy,
- wdrażanie, monitorowanie i ocena realizacji Programu Rozwoju Miasta Łomża do Roku 2020 PLUS,
- wdrażanie, monitorowanie i ocena realizacji Programu Rozwoju Przedsiębiorczości w Mieście Łomża na lata 2020 Plus,
- wdrażanie, monitorowanie i ocena realizacji Strategii Promocji Miasta Łomża.

2. Sprawne i bezpieczne miasto.

Obszar
kluczowy

• Sprawne i bezpieczne miasto

Zapewnienie, najwyższej jakości wypełniania zadań publicznych oraz rozwijanie czynników wpływających na profesjonalną i przyjazną obsługę mieszkańców i klientów Urzędu, podnoszenie bezpieczeństwa, atrakcyjności i jakości życia w mieście.

Urząd Miejski i jednostki podległe, mieszkańcy Miasta.

Kierunkowe działania w obszarze kluczowym:

- Budowa budynku mieszkalnego przy ul. Rubinowej
- adaptacja budynku Wesołej 117 na budynek socjalny,
- termomodernizacja komunalnych budynków mieszkalnych w Łomży,
- modernizacja indywidualnych źródeł ciepła na terenie miasta Łomża - likwidacja źródeł ciepła opalanych węglem na rzecz paliw niskoemisyjnych w latach 2019-2021 w ramach **Programu Ograniczania Niskiej Emisji**,
- promocja skierowana do mieszkańców miasta dotycząca odnawialnych źródeł energii, ochrony środowiska i zasobów naturalnych,
- podnoszenie bezpieczeństwa i standardu ulic miasta - realizacja zadań poprawy nawierzchni ulic,
- **rozbudowa monitoringu wizyjnego w oparciu o szkielet sieci szerokopasmowej światłowodowej,**
- **darmowa komunikacja miejska,**
- bonifikaty dla mieszkańców miasta na przekształcenie użytkowania wieczystego we własność na podstawie , wniosku Prezydenta Miasta do Rady Miejskiej,
- monitoring wdrażania Planu Gospodarki Niskoemisyjnej,
- realizacja programu Inicjatyw Lokalnych,
- realizacja zadań wpisanych do Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łomża na lata 2017-2023 (LPR) - wdrażanie, monitorowanie i ocena realizacji,
- podwyższanie poziomu ładu przestrzennego - sporządzanie planów zagospodarowania przestrzennego i przygotowanie analiz,
- podniesienie, utrzymania i dbałość atrakcyjności miejsc publicznych,
- działania na rzecz aktywizacji i integracji społeczności lokalnych,
- podniesienia jakości usług zleczanych i realizowanych przez organizacje pozarządowe,
- aktywizacja osób starszych i niepełnosprawnych oraz poprawa jakości ich życia zgodnie z zadaniami **Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2014-2020**,
- rozszerzenie pakietu usług Karty Seniora - bezpłatne usługi medyczne - szczepienia seniorów,
- modernizacja transportu w kierunku transportu niskoemisyjnego,
- doskonalenie i rozwój systemów zarządzania i komunikacji miasta z mieszkańcami.

3. Aktywne społeczeństwo.

Obszar
kluczowy

• Aktywne społeczeństwo

Pobudzenie i utrzymywanie aktywności społecznej, gospodarczej, obywatelskiej, samoorganizacji i uczestnictwa partycypacyjnego mieszkańców, angażowanie ich w życie miasta.

Urząd Miejski i jednostki podległe, Łomżyńska Społeczna Rada Seniorów, Klub Seniora, Centrum Integracji Społecznej, Łomżyńska Społeczna Rada ds. Osób z Niepełnosprawnością, Młodzieżowa Rada Miejska, organizacje pozarządowe, mieszkańcy Miasta.

Kierunkowe działania w obszarze kluczowym:

- termomodernizacja Centrum Kształcenia Praktycznego,
- budowa Sali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 2 w Łomży,
- budowa Sali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 5 w Łomży,
- termomodernizacja obiektu Hali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 9,
- audyt dostępności architektonicznej na terenie miasta,
- realizacja programu Budżetu Obywatelskiego,
- prowadzenie konsultacji i partycypacja społeczna,
- ulice Skłodowskiej - Dmowskiego - Wojska Polskiego - ogród sensoryczny połączony z rewitalizacją terenu,
- aktywizacja jednostek podległych do podejmowania działań w celu skutecznego pozyskiwania środków pozabudżetowych, w tym funduszy unijnych,
- aktywne **wspieranie obszaru ekonomii społecznej** - w tym przygotowanie do wdrożenia procedury zlecenia usług i zakupów towarów przez miasto z wykorzystaniem klauzul społecznych,
- **Aktywny zawodowo subregion Łomżyński** - realizacja od 2017 do 2019,
- **Kształcenie kompetencji kluczowych szansą na lepszą jakość edukacji** - realizacja od 2017 do 2020,
- **Kompleksowy system rozwijania kompetencji i umiejętności osób dorosłych** - realizacja 2017-2020,
- rozwój platform komunikacji z mieszkańcami i innymi odbiorcami,

- realizacja zadań zgodnie z Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Łomża na lata 2017-2023 (LPR) - włączenie sektora kultury w prowadzone procesy rewitalizacji społecznej.
- modernizacja, zmiana struktury i sposobu użytkowania mieszkań w zasobach komunalnych miasta,
- realizacja zadań **Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2014-2020**,
- realizacja programów zapobiegających wykluczeniu społecznemu, ekonomicznemu i elektronicznemu,
- działania na rzecz aktywnego i zdrowego stylu życia mieszkańców,
- wdrażanie, monitorowanie i ocena realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łomża.

4. Relaks, wypoczynek.

Obszar
kluczowy

• Relaks, wypoczynek

Rozwój turystyki i spędzania czasu wolnego jako uzupełnienie gospodarki Miasta w tworzeniu nowych miejsc pracy i źródło dochodów mieszkańców.

Urząd Miejski i jednostki podległe działające w sferze edukacji, ochrony zdrowia, kultury i sportu, organizacje pozarządowe, kluby sportowe.

Kierunkowe działania w obszarze kluczowym:

- bulwary etap II - obiekty sportowe, część pierwsza - wykupy gruntów, budowa ciągu pieszo - rowerowego wraz z infrastrukturą plaży miejskiej,
- przygotowanie koncepcji budowy hali widowiskowo – sportowej na 2500 osób, we współpracy z PWSliP,
- **rower miejski** w systemie partycypacyjnym we współpracy z okolicznymi gminami,
- OSA - Otwarte Strefy Aktywności - rozbudowa stref wypoczynku i rekreacji na terenie miasta w 5 lokalizacjach,
- przygotowanie koncepcji budowy lodowiska-rolkowiska,

- inwentaryzacja terenów rekreacyjnych i sportowych - monitowanie i pobudzanie lepszego wykorzystania obiektów sportowych,
- **rozbudowa ścieżek rowerowych i infrastruktury towarzyszącej**, popularyzowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego – np. parkach przestrzeni, która poprzez zaprojektowanie z myślą o ruchu może spełniać rolę ważną dla aktywności fizycznej, w tym sportu.
- przebudowa i rozbudowa budynku Filharmonii Kameralnej im. W. Lutosławskiego w Łomży - II etap, część 3,
- rozwój bazy kulturalnej w Łomży - amfiteatr "Muszla" (3,5mln zł 2019-2020), bulwary Nadnarwiańskie - (scena 1 mln zł – 2020), Biblioteka Publiczna (0,91 mln zł - 2020) w Łomży,
- stworzenie i promowanie wspólnego, całorocznego kalendarza imprez placówek kultury.
- utrzymanie bazy rekreacyjnej i sportowej miasta oraz wzrost jakości świadczonych usług,
- rozwój bazy zabytkowej w Łomży - Park Jakuba Wagi, Park Ludowy, Park Jana Pawła II,
- realizacja zadań zgodnie z Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Łomża na lata 2017-2023 (LPR),
- wsparcie prac obiektów zabytkowych na terenie miasta,
- wzmocnienie promocji miasta jako ośrodka subregionalnego i atrakcyjnego dla gości,
- tworzenie warunków do korzystania z wysokiej jakości działań kulturalno - artystycznych, edukacyjnych i usług sportowych,
- wzmocnienie promocji turystyki miasta i Subregionu zgodnie z hasłem - Zasmakuj w Łomży,
- skoordynowanie zarządzania kulturą przez zapewnienie profesjonalnego managementu zarządzającego wszystkimi instytucjami należącymi do Miasta Łomży.

III. Polityka finansowa Miasta

Podstawowym dokumentem, który zawiera dane o prowadzonej i planowanej polityce finansowej Miasta jest Wieloletnia Prognoza Finansowa. Dokument ten zawiera najważniejsze przedsięwzięcia Miasta w połączeniu z możliwościami ich sfinansowania, a także z uwzględnieniem limitów zadłużenia i danych z przyszłych planowanych budżetów Miasta. Pozwala to nie tylko określić możliwości inwestycyjne Miasta, co ma znaczenie m.in. przy aplikowaniu o środki z funduszy europejskich, ale również zabezpieczyć niezbędne wydatki bieżące. Bazując na danych historycznych należy stwierdzić, że przyjęte założenia w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata spłaty już zaciągniętych jak i planowanych do zaciągnięcia kredytów, są realne. Poziom zadłużenia Miasta Łomża jest stabilny, nie zagrażający jego gospodarce finansowej, a wskaźniki wynikające z art. 242 i 243 ustawy o finansach publicznych mają zdecydowanie lepsze wartości, niż miało to miejsce na początku obecnej kadencji.

W 2019 roku planowaną politykę finansową Łomży wyznaczają główne kierunki rozwoju określone w założeniach polityki społeczno-gospodarczej. Najważniejsze będzie zapewnienie właściwego poziomu środków na finansowanie wydatków bieżących oraz przedsięwzięć ujętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta na lata 2018-2031, a także projektów współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej.

W ramach przedsięwzięć ujętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej w pierwszej kolejności sfinansowane zostaną inwestycje już rozpoczęte, a także prace przygotowawcze dla projektów planowanych do realizacji z wykorzystaniem środków z funduszy Unii Europejskiej. W tym celu kontynuowane będą działania zmierzające do utrzymania dobrych wyników w obszarze bieżącej działalności Miasta, tak aby różnica pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi zapewniała bezpieczny poziom nadwyżki operacyjnej, gwarantującej obsługę zadłużenia, a także wygenerowanie nadwyżki z przeznaczeniem na inwestycje. Miasto zwiększa stale poziom nadwyżki bieżącej począwszy od 2015r. tj. z poziomu ok. 16 mln. zł w roku 2014 do ponad 31 mln. zł w roku 2017, m.in. poprzez działania wspierające stronę dochodową budżetu Miasta i dyscyplinę wydatkową. Z uwagi na prowadzoną politykę miasta, zmierzającą do zwiększenia atrakcyjności Łomży jako miejsca do zamieszkania (docelowo bezpłatna komunikacja, budowa mieszkań na wynajem, tworzenie bazy do wypoczynku, realizacja programu antysmogowego, nowe miejsca w żłobkach, przedszkolach, wysoki poziom nauczania w szkołach publicznych, inwestycje w tworzenie bazy sportowej i kulturalnej czy też realizacja programów na rzecz osób niepełnosprawnych i seniorów oraz wspieranie mikro przedsiębiorczości) zakłada się, że będzie rosła sprzedaż nowych mieszkań i budynków biurowych, co skutkować będzie większymi wpływami do budżetu podatku od nieruchomości.

Podobnie jak w latach poprzednich prowadzone będą również działania zwiększające efektywność w ściąganiu należności budżetowych. Zachowanie stabilnej wysokości dochodów własnych stanowi ważny czynnik dla zapewnienia źródeł finansowania wydatków. W celu pobudzenia wzrostu gospodarczego w mieście przewiduje się kontynuowanie dotychczasowej polityki podatkowej m.in. poprzez system ulg dla przedsiębiorców, czy też nie podnoszenie obowiązujących stawek podatków i opłat lokalnych oraz pakiet atrakcyjnych warunków (bonifikat) dla mieszkańców miasta na przekształcenie użytkowania wieczystego we własność.

Przyszły rok będzie czasem rozpoczęcia i kontynuacji realizacji rzeczowej wielu dużych zadań i projektów inwestycyjnych w obszarach: transportu i komunikacji zbiorowej (centrum przesiadkowe, zakup autobusów niskoemisyjnych, wprowadzenie bezpłatnej komunikacji dla dzieci i młodzieży szkolnej), kultury (filharmonia, hala kultury) gospodarki mieszkaniowej (budowa budynku przy ul. Rubinowej, modernizacja budynku przy ul. Wesołej, modernizacja budynków komunalnych) ochrony środowiska (program antysmogowy - wymiana pieców), a także edukacji i polityki społecznej. Realizacja tych przedsięwzięć, zwłaszcza nowych przy udziale funduszy europejskich, wymagać będzie zabezpieczenia w budżecie Miasta środków na pokrycie wkładu własnego. Planuje się co prawda zaciągnięcie kredytu w wysokości 10 mln. zł., nie mniej jednak, zabezpieczeniem niezbędnych środków będą głównie środki własne z budżetu Miasta. Dlatego też, konieczne będzie przestrzeganie w kolejnych latach równowagi

budżetowej, z naciskiem na wypracowanie, podobnie jak w latach 2015-2017, nadwyżki budżetowej. Zgodnie z prognozami makroekonomicznymi zawartymi m.in. w „Założenia do projektu budżetu państwa na 2019 rok”, ekonomiści oczekują utrzymania się, w latach 2019-2020 wysokiego realnego tempa wzrostu produktu krajowego brutto, co przełoży się ma zarówno na wzrost zatrudnienia jak i wynagrodzeń. Ma to szczególne znaczenie w odniesieniu do uzyskiwanych przez Miasto dochodów budżetowych, z których znaczna część, jak dochody z tytułu udziałów w podatkach PIT i CIT, jest uzależniona od rozwoju sytuacji gospodarczej. Należy przy tym podkreślić, iż wpływy z udziału w podatkach PIT i CIT stanowią obecnie ponad 21,5% dochodów bieżących Miasta. Z tego też powodu władze aktywnie wspierają inicjatywy służące uzyskaniu w przyszłości dodatkowych wpływów do budżetu poprzez tworzenie sprzyjających warunków do powstawania nowych inwestycji w sektorze prywatnym oraz rozwoju przedsiębiorczości (m.in. pakiet ulg podatkowych, realizacja projektów: „Kompleksowy system rozwijania kompetencji i umiejętności osób dorosłych zgodnie z potrzebami regionalnej gospodarki”, „Aktywny zawodowo Subregion Łomżyński” czy też realizacja inwestycji drogowych itd.)

Priorytetem w zakresie planowania wydatków bieżących będzie nie tylko zapewnienie odpowiednich środków na zaspokojenie zbiorowych potrzeb mieszkańców oraz na prawidłowe funkcjonowanie jednostek i urzędzeń miejskiej infrastruktury technicznej i społecznej, ale również ich zwiększenie, szczególnie w takich obszarach jak oświata, transport publiczny, gospodarka komunalna czy rozszerzenie zakresu usług/ulg w ramach karty seniora (szczepienia). W przyszłych budżetach należy również zapewnić środki na utrzymanie nowych obiektów oddanych do użytku w wyniku zakończenia procesu inwestycyjnego w 2018-2019 r. (Hala sportowa przy szkole podstawowej nr 7, Hala Kultury, Filharmonia, Park Jana Pawła II, Centrum Przesiadkowe). Dlatego też planowana jest stopniowa racjonalizacja wydatków przy zapewnieniu odpowiedniego poziomu świadczonych usług. Konieczne jest kontynuowanie działań sprzyjających efektywności gospodarowania środkami publicznymi, w szczególności w obszarach, które generują największe koszty. Weryfikacja wydatków bieżących w sytuacji ograniczonych możliwości budżetowych jest ważnym elementem polityki zarządzania Miastem i jego finansami.

Obok zapewnienia finansowania przedsięwzięć inwestycyjnych oraz wydatków bieżących priorytetem w zakresie polityki finansowej pozostaje nadal utrzymanie niskich kosztów obsługi zadłużenia, a także redukcja samego zadłużenia Miasta. Taka sytuacja występuje już od początku obecnej kadencji. W latach 2015-2017 pomimo nieznacznego wzrostu poziomu zadłużenia (w ciągu ostatnich 3 lat wzrosło ono zaledwie o 7 244 320 zł), Miasto ponosiło niższe, niż to miało miejsce w latach poprzednich koszty na obsługę długu o ok 900tyś.zł./rocznie. Możliwe to było m.in. dzięki utrzymującym się niskim stopom procentowym. Z aktualnych komunikatów Rady Polityki Pieniężnej wyraźnie wynika, że oficjalne stopy procentowe mogą pozostać na niezmiennym poziomie nawet do końca 2020r. Zdaniem Rady Polityki Pieniężnej obecny poziom stóp procentowych sprzyja utrzymaniu polskiej gospodarki na ścieżce zrównoważonego wzrostu oraz pozwala zachować równowagę makroekonomiczną.

Redukcja zadłużenia pozostaje oczywiście priorytetem ale w taki sposób, aby jednocześnie umożliwić maksymalne wykorzystanie możliwości wynikających z nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej 2014-2020. Samorząd Łomży w latach 2021-2027 będzie w mniejszym stopniu beneficjentem funduszy UE. Polityka spójności poszerzy się, przy czym udział samorządów terytorialnych, zwłaszcza lokalnych, będzie się zmniejszał kosztem - przedsiębiorstw, klastrów, instytucji otoczenia biznesu, operatów infrastruktury. Założenia funduszy na lata następne zakładają większą liczbę projektów wzmacniających strukturę gospodarczą, a mniej klasycznych odtworzeniowych, modernizacyjnych, oraz projektów pozwalających na odrobienie dystansu cywilizacyjnego.

W 2019 roku planuje się po raz pierwszy obniżenie zadłużenia Miasta. Zgodnie z założeniami Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta w 2019 roku, ze względu na konieczność dokończenia już realizowanych, dużych inwestycji, takich jak Centrum Przesiadkowe, Filharmonia, Hala Kultury, Park Jana Pawła II, szereg inwestycji drogowych i termomodernizacyjnych, planuje się zaciągnąć kredyt w kwocie 10 000 000 mln zł. Spłaty kredytów zaciągniętych w latach poprzednich mają wynieść 10 625 979,82 zł. Zatem, realnie zadłużenie Miasta obniży się o 625 979,82 zł.

Podsumowując, celem polityki finansowej w roku 2019 i w latach następnych oprócz wzmocnienia dyscypliny wydatkowej, będzie prowadzenie działań wspierających stronę dochodową budżetu miasta poprzez zwiększenie aktualnych źródeł dochodów przy wykorzystaniu możliwości jakie dają regulacje zawarte w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Miasto będzie prowadziło konsekwentne działania w zakresie kontroli wyniku budżetu w części bieżącej, tak aby planowany wynik budżetu w zakresie nadwyżki operacyjnej został zrealizowany. Wyniki finansowe roku 2018 będą miały istotne znaczenie dla zapewnienia możliwości wysokiego poziomu absorpcji środków unijnych. Budżet na rok 2019 i kolejne lata będzie tworzony na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta zaktualizowanej na okres 2018-2031.

IV. Zakończenie

Łomża miastem otwartym i przyjaznym mieszkańcom i gościom.

Miasto to mieszkańcy. Łomża będzie miastem odpowiadającym ich aspiracjom potrzebom:

- wypełniającym swoje funkcje społeczne, równego dostępu do wszystkich dóbr publicznych i wysokiej jakości usług w obszarach takich jak bezpieczeństwo, zdrowie, edukacja, infrastruktura, mobilność i transport, energia, jakość powietrza;
- wypełniającym swoje funkcje terytorialne wychodząc poza granice administracyjne i działającym jako siła napędowa wyważonego, zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju miejskiego i terytorialnego na wszystkich poziomach;
- partycypacyjne, angażujące, dające poczucie przynależności i wartości swoim mieszkańcom,
- stawiające czoła wyzwaniom i wykorzystujące szanse związane z obecnym i przyszłym trwałym, inkluzywnym i zrównoważonym wzrostem społecznym i gospodarczym.